

Roma Villa? Çalıpmaları 2008

Onaylayan ertug
Perpembe, 08 Ocak 2009
Son Güncelleme Salı, 13 Ekim 2009

ROMA VÝLLA? Roma villasında 2008 çalıpmalarına. 2007 sezonundaki çalıpmalarda ortaya çykartılan, postamentleri ortasındaki kalan ve açılmayan avlu bölümünün nasıl bir yapıda olduğunu ve ortasında ne gibi bir zemine sahip olduğunu anlaşılmaması amacıyla bu alanda 3x5 m'lik yeni bir açma açılmasıyla bağlandı (Resim 2). Bu alanda seviye inildikçe çalıpmaların zorlanması nedeniyle -150 cm koda açma iki kısma bölünerek çalıpmalara devam edildi. Doğu kısmında gerçe çalıpmalar sırasında bol miktarda kırık seramik parçaları, cam kaplara ait kaide ve dudak parçaları ile yapının duvarlarında yapısında kullanılan tuğla parçaları ele geçti. Bu alanda -150 cm koddan sonra seramik kırıkların fazlalığı, yürüme zemininde ise, önceki yıllarda avlunun inilen seviyesinde zeminin bitmediği, dolgu toprağın devam ettiği görüldü. (Resim 3) Bu nedenle avlunun ortasında kalan kısımda başka bir mimari ödenin olabileceği düşüncesi akla geldi. Bu düşünce doğrultusunda yapılan çalıpmalarda -290 cm de sütunlarla çevrili alanda havuz (= Pisina) ait ilk bulgulara rastlandı. Havuzun zeminine ulaşmak için devam ettirilen çalıpmalarda -310 cm koda havuzun ikinci basamak sırasına, yürüme zemininden -400 cm koda gelindiğinde ise, havuzun zeminine ulaşıldı. (Resim 4, 5) Bu çalıpmaların sonucunda havuzun yapının zemininden basamaklı bir şekilde derinleştirildi ve zemininin ise ortaya çıkarılan diğer bölümler gibi sıkıştırılmış toprak üzerine büyük bölümler mermer plakalarla kaplı olduğu anlaşılmıştır. Yapının simetrik bir planda olması nedeniyle sütunlu avlunun batısında kalan doğu kısmında da olması gerektiğinden hareketle açmanın doğu bölümünde devam ettirilen çalıpmalarda yürüme zeminine ulaşıldı. Bir seviyede bu duvarın varlığı ortaya çıkarıldı. Ortaya çıkarılan doğu duvarının batı yönünden zemine doğru devam eden önce batı duvarındaki üst yapıdaki atık suların kanala bağlayan künkün aynısı tespit edilmiş ve batıdan gelen kanalın bu bölüme kırılarak kuzeye doğru devam ettiği anlaşılmıştır. Geçen yıl tespit edilen ancak tam olarak açılmayan batı yönündeki kırık temizlenerek ortaya çıkarıldı. Bu postament 87x90cm ölçülerinde mermer bir atık üzerine yer almaktadır. (Resim 6) Kırık yerler incelendiğinde murç izleri görülmüş buda bize buradan sökülüp başka bir yerde kullanıldığı göstermektedir. Postament atık güney duvarına 125 cm doğu duvarına ise 120 cm mesafededir. Bu kısımdaki zeminin yapısına baktığımız zaman avlunu tünel olarak görülen sıkıştırılmış harçlı zeminin üzerine mermer kaplamın uygulandığı görülmektedir. Postamentin tamamen ortaya çıkarılması sonra çalıma avlunu ortasında açılmayan kısımlara kaydırılmıştır. İlk olarak daha önceden ikiye ayrılmış ve batı kısmı avlunun zeminini tamamen görmek amacıyla doğu kısmında çalıpmalar devam edilmektedir. -120 cm gelindiğinde yarısı açma sırasında korinth başlığı görüldü (Resim 7) bu başlığı ortaya çıkarmak için açma 80x130cm kuzeye doğru genişletildi. Çıkarılan başlık 2007 sezonunda tespit edilen yarısından kırık korinth başlığının devamı olduğu anlaşılmıştır. Bu çalıpmalar sırasında yapı hakkında fikir veren bir tuğla parçası ele geçmiştir. Bu tuğla kemerli bir yapıda kullanılmış olmalı. Tuğlalar birbirlerine paralel kavis yapacak şekilde harçla tutturulmuştur. Peristilde bulunan sütunlar, birbirlerine ve avluya çevreleyen duvarlara kemerle bağlanmış olmalı. -270 cm gelindiğinde havuzu çevreleyen mermer blokların hemen altındaki güney doğu köşesinde 60x80cm'lik bir alanı kapsayan ters ve düz düpmüş renkli sıva parçaları görüldü. (Resim 8, 9) Bu parçalar üzerinde kırık siyah, mavi, mor, turuncu, yeşil renkler görüldü. 3 sezondur villada yapıya tüm çalıpmalarda hemen hemen her kotta karpımız kırık roma seramikleri, kırık cam kaideler ve dudak kenarları, hayvan kemikleri, bu sektörde de görüldü. Bir fark olarak havuzun batı kısmında yapılan çalıpmalarda bol miktarda tespit edilen seramik, cam, ve hayvan kemiklerinin havuzun doğu kısmında azaldığı görüldü. Havuzun tamamında zemine inildiğinde: zeminin ve basamakların tamamın mermer ile kaplandığı görüldü. Geç dönemlerde buradan götürülmüş olmalıdır. Havuzun ölçülerine baktığımız zaman: doğudan batıya 5.40m uzunluğunda olan revaklı kısmında -130 kotta zemini olduğu görülmüştür. Ayriyeten zemin iki basamakla daraltılmış olduğu da tespit edilmiştir. (Resim 10, 11) Peristilin ortasında yolun geçmesinden dolayı bu alan tamamen açılmamış ve havuzun tam planı ortaya çıkarılmamıştır. Havuz (= Pisina) da çalıpmalar sona erdikten sonra avlu=(peristil)in batı duvarı ile postamentlerin altlıklarının oturduğu mermer blokların arasında kalan revaklı kısımda çalıpmalara devam edilmiş. Böylelikle yolun güneyinde kalan avlunun yarısı tam anlamıyla ortaya çıkarılmaması düşünülmüştür. Doğu duvarında kapı açıklığı olmadığı görülmüştür. 2007 sezonunda duvarı üzerinde iki postament arasında kapı açıklığı tespit edilmiştir. Karpılıklı duvarlar üzerinde birinde kapı olması diğerinde avluda asimetrik bir plan uygulandığını göstermektedir. -120 cm kotta gelindiğinde yarısı açma sırasında kalan bir adet atık duvarı beraber postament tespit edilmiş. 58 cm yüksekliğinde olan postament açma sırasında kaldığı için tamamı ortaya çykartılmamıştır. Avluda yapılan çalıpmaların tamamlanması sonunda avlunun doğu duvarının hemen doğusuna 5x3m'lik yeni açma açılması kent karolajına göre bu açmaya 1345-1255 diye isimlendirilmiştir. Burada seviye inilmesi ile bu sezonki çalıpmalara son verilmiştir. (Resim 12)

ROMA VÝLLA EKÝBY Yüksek Lisans Öđrencisi: Alper YILMAZ (Açma Bařkan) Arkeoloji Öđrencisi: Aytekin KARABEKTA Arkeoloji Öđrencisi: H.Ýbrahim CAN Arkeoloji Öđrencisi: Ali Osman YILDIZ Arkeoloji Öđrencisi: Ersin AYDIN Arkeoloji Öđrencisi: Ali KAPLAN Arkeoloji Öđrencisi: Alkan AKTAP